

Na Scileanna Trascúraclaim a Mheasúnú

Rewarding Learning

Treoir Bhreise

maidir leis na Socruithe Measúnaithe

Maidir le daltaí sa bhliain deiridh
d'Eochairchéimeanna 1 agus 2 don
Chumarsáid, d'Úsáid na Matamaitice
agus d'Úsáid TFC

ó 2017–18

Ábhar

Réamhrá		1
Cuid 1	Cad é atá Riachtanach ó 2017/18	2
1.1	Measúnú Múinteora	2
1.2	Modhnóireacht Sheachtrach	2
1.3	Moltaí do Phríomhoidí agus do Cheannairí Scoile	3
Cuid 2	Measúnú	4
2.1	Polasaí Measúnaithe	4
2.2	Breithiúnais Mheasúnaithe a Dhéanamh i mBlianta 4 agus 7	4
2.3	Gníomhachtaí Measúnaithe Scoilbhunaithe	6
2.4	Tascanna Measúnaithe CCEA	6
2.5	Tascanna Measúnaithe don Chumarsáid, d'Úsáid na Matamaitice agus d'Úsáid TFC a Bhainistiú	7
2.6	CCanna: An Chumarsáid, Úsáid na Matamaitice agus Úsáid TFC	8
2.7	Caighdeánú Inmheánach	11
Cuid 3	Modhnóireacht	12
3.1	Próiseas na Modhnóireachta	12
3.2	Modhnóireacht: Iontrálacha Scoile	12
3.3	Ábhar le Cur Isteach in Iontrálacha na Scoile	12
3.4	Nótaí a Chur le hObair na nDaltaí	15
3.5	Cinntiú go bhfuil gach Rud san Iontráil	15
3.6	Aiseolas ar an Mhodhnóireacht	15
3.7	Modhnóireacht Leantach	15
Cuid 4	Daltaí a bhfuil Sainriachtanais Oideachais acu a Mheasúnú	16
Cuid 5	Teagmhálacha Úsáideacha	18

Réamhrá

Is do phríomhoidí, do chomhordaitheoirí agus do mhúinteoirí a bheas páirteach i measúnú reachtúil deireadh Eochairchéime agus socrúithe measúnaithe in 2017/18 an treoirleabhar seo.

Cuireann sé faisnéis ar fáil ar mheasúnú reachtúil na Cumarsáide, Úsáid na Matamaitice agus Úsáid TFC agus téann sé leis an leabhrán *Socrúithe Measúnaithe Maidir le Daltaí i mBliain Deiridh d'Eochairchéimeanna 1 agus 2 don Chumarsáid, d'Úsáid na Matamaitice agus d'Úsáid TFC, 2017/18* (CCEA, 2017), a leagann amach na riachtanais reachtúla. Tá sé seo ar fáil ar líne ag www.ccea.org.uk

Tugtar faoi deara gur úsáid muid na dathanna seo a leanas sa leabhrán le cuidiú leat an rud atá uait a aimsiú go gasta:

Mórpointí

Eolas a bhaineann go sainiúil leis an Chumarsáid

Eolas a bhaineann go sainiúil le hÚsáid na Matamaitice

Eolas a bhaineann go sainiúil le hÚsáid TFC

Cuid 1

Cad é atá Riachtanach ó 2017/18

Sa chuid ghairid seo tugtar forbhreachnú ar phríomhriachtanais an mheasúnaithe ag Eochairchéimeanna 1 agus 2. Gheobhaidh tú sainsonraí maidir leis an mheasúnú i gCuid 2 agus maidir leis an mhodhnóireacht i gCuid 3.

1.1 Measúnú Múinteora

Tá sé riachtanach do mhúinteoirí daltaí a mheasúnú i **mBlianta 3-7** gach bliain ag tagairt do na Leibhéal de Dhul Chun Cinn don Chumarsáid, d'Úsáid na Matamaitice agus d'Úsáid TFC. Caithfidh siad an measúnú a bhunú ar na critéir atá leagtha amach sna heangacha leibhéal do gach scil. (Déanfar daltaí sa Bhonnchéim – Bliain 1 agus Bliain 2 – a mheasúnú maidir leis na Scileanna Traschuraclaim, ach níl sé riachtanach go mbaintear úsáid as na Leibhéal de Dhul Chun Cinn don mheasúnú seo.)

Lena chois sin, caithfidh múinteoirí gach dalta **ag deireadh Eochairchéim 1 agus Eochairchéim 2** (i mBlianta 4 agus 7), a mheasúnú agus an leibhéal uimhriúil atá bainte amach ag gach dalta sa Chumarsáid, in Úsáid na Matamaitice agus in Úsáid TFC a thuairisciú:

- don Roinn Oideachais, trí CCEA, faoin dáta a leagtar amach sa phóstaeir Dátaí Tábhachtacha; agus
- do na tuismitheoirí, tríd an Tuairisc Bhliantúil, faoi 30 Meitheamh gach bliain.

I nGael scoileanna agus in aonaid Ghaeilge, ba chóir leibhéal do dhaltáí Bhliain 7 a thuairisciú don Chumarsáid i nGaeilge agus i mBéarla araon.

1.2 Modhnóireacht Sheachtrach

Is bealach le dearbhú cáilíochta a dhéanamh í an mhodhnóireacht sheachtrach. Chuir muid na scoileanna ar an eolas cheana féin faoin Scil Traschuraclaim a ndéanfar modhnóireacht uirthi i mbliana (An Chumarsáid, Úsáid na Matamaitice nó Úsáid TFC); má tá aon cheist agat, déan teagmháil le Foireann Riartha Measúnuithe CCEA (Féach Cuid 5 le sonraí a fháil).

Modhnóireacht: Baineann an chéim seo le **gach** scoil.

- **Don Chumarsáid agus d'Úsáid na Matamaitice**, cuirfidh scoileanna iontráil scoile ar fáil dúinn i mí Feabhra bunaithe ar na leibhéal shainiúla a bhfuil sé beartaithe acu a thuairisciú dá gcuid daltaí i mí na Bealtaine.
- **D'Úsáid TFC**, cuirfidh scoileanna scoil iontráil scoile a chur ar fáil dúinn i mí an Mhárta bunaithe ar na leibhéal shainiúla a bhfuil sé beartaithe acu a thuairisciú dá gcuid daltaí i mí na Bealtaine.

Ansin, faoin dáta a leagtar amach sa phóstaeir Dátaí Tábhachtacha, cuirfidh scoileanna sonraí ar fáil dúinn de na torthaí leibhéal dá gcuid daltaí i mBlianta 4 agus 7.

Modhnóireacht Leantach: Ní bhaineann seo ach leis na scoileanna nár deimhníodh a dtuiscint ar na leibhéal ag an mhodhnóireacht. Beidh deis ann tacaíocht bhreise a fháil ó mhodhnóirí CCEA, agus is féidir tuilleadh plé a dhéanamh ar an fhianaise ansin.

Féach an [clár ama](#) a eisíodh le liosta iomlán a fháil de na dátaí tábhachtacha i mbliana.

1.3 Moltaí do Phríomhoidí agus do Cheannairí Scoile

Má dhéantar machnamh ar na pointí sa tseicliosta thíos, cuideoidh sé leat a chinntiú go bhfuil an scoil ag comhlíonadh na riachtanas reachtúil don mheasúnú ar na Scileanna Traschuraclaim.

Gach Scoil	
✓	Tá socruithe agus próisis ann le go mbeidh múinteoirí ábalta na riachtanais reachtúla mheasúnaithe a chur i bhfeidhm.
✓	Déantar caighdeánú inmheánach le go mbeidh comhthuisicint leanúnach ag na múinteoirí ar na caighdeáin taobh istigh de na Leibhéal de Dhul Chun Cinn.
✓	Bíonn múinteoirí ag freastal ar chruinnithe caighdeánaithe (trialacha comhaontaithe CCEA mar shampla) don Chumarsáid, d'Úsáid na Matamaitice agus d'Úsáid TFC agus cuirtear eolas ábhartha ó na cruinnithe seo ar aghaidh chuig a gcuid comhoibrithe.
✓	Cuirtear am áirithe i leataobh do mhúinteoirí páirt a ghlacadh sna cruinnithe seo i rith na bliana.
✓	Sula dtarlaíonn measúnú deireadh Eochairchéime, cuireann na múinteoirí na socruithe ar aontaíodh orthu i bhfeidhm le linn cruinnithe caighdeánaithe inmheánaigh.

Tuairisciú agus Modhnóireacht Sheachtrach	
✓	Tuairiscíonn an scoil leibhéal gach dalta i mBlianta 4 agus 7 le CCEA faoin dáta atá sonraithe.
✓	Cuirtear iontráil scoile ar fáil do CCEA don mhodhnóireacht sheachtrach, mar aon leis na cáipéisí ábhartha tacaíochta, de réir na spriocdhátaí atá sonraithe.
✓	Cuirtear na múinteoirí ar an eolas faoi thorthaí na modhnóireachta a chuireann CCEA ar fáil agus déanfaidh siad aon ghníomhú breise atá de dhíth.
✓	I gcásanna eisceachtúla, mar shampla, má bhíonn múinteoir as láthair ar feadh tréimhse shuntasach ama, caithfear torthaí measúnaithe a aontú agus a thuairisciú go fóill.

Cuid 2

Measúnú

2.1 Polasaí Measúnaithe

Ba chóir go mbeadh polasaí soiléir measúnaithe ag gach scoil, mar atá leagtha amach in *Treoír Maidir leis an Mheasúnú: Tacaíocht do Scoileanna maidir leis na Riachtanais Reachtúla Mheasúnaithe agus Tuairiscithe a Chomhlíonadh* (CEEA, 2012). Maidir leis an pholasaí, ba chóir:

- go dtuigfeadh an fhoireann uilig é;
- go gcuirfeadh i bhfeidhm é i bpróisis, modhanna, cleachtais agus pleanáil forbartha na scoile;
- go mbeadh treoir shoiléir ann ar chuspóirí na modhanna measúnaithe, ar réimse na fianaise agus ar an fhaisnéis mheasúnaithe atá le húsáid;
- a chinntiú go bhfuil an fhoireann gníomhach i gcur i bhfeidhm an pholasaí; agus
- go ndéanfar é a athbhreithniú agus a nuashonrú go rialta.

2.2 Breithiúnais Mheasúnaithe a Dhéanamh i mBlianta 4 agus 7

Mórphointí

Caithfidh múinteoirí cinneadh a dhéanamh ar na **leibhéil uimhriúla** atá bainte amach ag gach dalta i mBlianta 4 agus 7. Caithfidh siad aon **leibhéal foriomlán amháin** a thabhairt do gach dalta don Chumarsáid (i mBéarla agus i nGaeilge de réir mar is cuí), **leibhéal foriomlán amháin** d'Úsáid na Matamaitice agus **leibhéal foriomlán amháin** d'Úsáid TFC.

Caithfidh múinteoirí na torthaí seo a **thuairisciú** do thuismitheoirí/chaomhnóirí dhaltaí Bhliain 4 agus Bhliain 7 faoin 30 Meitheamh gach bliain.

Caithfidh tú **breithiúnas suimitheach measúnaithe** a thabhairt ar gach dalta. Ba chóir duit leibhéal a bhronnadh bunaithe ar:

- na **caighdeáin** mar atá leagtha amach sna Leibhéil de Dhul Chun Cinn;
- **fhianaise** d'inniúlacht an dalta:
 - trasna réimse na riachtanas don Scil Traschuraclaim; agus
 - ag an leibhéal sin ag a gcomhlíonann an daltaí **an chuid is mó** de na critéir dar leat;
- eolas ar fheidhmíocht an dalta thar am i **réimse comhthéacsanna**, lena n-áirítear comhthéacsanna nua agus/nó neamhaithnide, de réir mar is cuí;
- fhianaise a fuarthas ó réimse **de ghníomhaíochtaí measúnaithe** scoilbhunaithe; agus
- **Thascanna Measúnaithe CCEA** (de réir mar is cuí).

Má dhéanann tú caighdeánú inmheánach, cuideoidh sé leat a chinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir ar na caighdeáin sa scoil. Is é a bheith i gceist, athbhreithniú a dhéanamh ar shamplaí d'obair na ndaltaí a léiríonn an réimse gnóthachtála taobh istigh den scoil (féach Cuid 2.7).

Do gach dalta i mBlianta 4 agus 7, beidh ort úsáid a bhaint as do bhreithiúnas gairmiúil ansin le socrú ar an leibhéal ar léirigh an dalta feidhmíocht ann go **comhsheasmhach**. Mar shampla, dalta a meastar a bhfuil Leibhéal 4 bainte amach aige/aici i mBliain 7 léirigh sé/sí:

- inniúlacht trasna leithead na riachtanas don Scil Traschuraclaim agus **sa chuid is mó** de na critéir a bhaineann leis an leibhéal trasna réimse na hoibre; agus
- cumas na rudaí seo a dhéanamh:
 - a bheith ag obair go comhsheasmhach neamhspleách sa chuid is mó de ghnéithe an leibhéil; agus
 - a bhfuil foghlamtha aige/aici a chur i bhfeidhm i gcásanna nua agus/nó i gcásanna neamhaithnide de réir mar is cuí.

Seo thíos treoir shainiúil do na scileanna aonair.

An Chumarsáid

Baineann an treoir maidir leis an Chumarsáid leis an Bhéarla agus leis an Ghaeilge, nuair is cuí, i nGaelscoileanna.

Caithfidh an **leibhéal foriomlán** a bhronnann tú don Chumarsáid a bheith bunaithe ar fheidhmíocht an dalta i ngach ceann de na trí mhodh:

- Léitheoireacht;
- Scríbhneoireacht; agus
- Éisteacht, Tuiscint, agus Labhairt.

B'fhéidir go mbeadh daltaí ag feidhmiú ag leibhéil éagsúla sna modhanna seo. Nuair a tharlaíonn sé seo, caithfear **dhá cheann ar a laghad** de na modhanna Cumarsáide a mheasúnú **ag an leibhéal** atá le bronnadh **nó ag an leibhéal os a cheann**, mar a léiríonn na samplaí seo.

	Éisteacht, Tuiscint, agus Labhairt	Léitheoireacht	Scríbhneoireacht	Leibhéal Foriomlán a Bronnadh
Dalta A	Leibhéal 3	Leibhéal 4	Leibhéal 3	Leibhéal 3
Dalta B	Leibhéal 3	Leibhéal 4	Leibhéal 5	Leibhéal 4

Úsáid na Matamaitice

Caithfidh an **leibhéal foriomlán** a bhronnann tú d'Úsáid na Matamaitice a bheith bunaithe ar bhreithiúnas iomlánaíoch ar fheidhmíocht an dalta: Caithfear **an fhianaise uilig** a thabhairt san áireamh ó na Riachtanais agus ón Eolas agus Tuiscint (Uimhreas; Tomhais; Cruth agus Spás; agus Láimhseáil Sonraí).

Le go mbainfeadh dalta leibhéal áirithe amach caithfidh sé gur léirigh sé leithead agus doimhneacht na Riachtanas, mar aon leis an Eolas agus Tuiscint ag an leibhéal sin.

Úsáid TFC

B'fhéidir go mbeadh daltaí ag feidhmiú ag leibhéil éagsúla sna Riachtanais éagsúla. Nuair a tharlaíonn seo, caithfear **trí cheann ar a laghad** de na Riachtanais a mheasúnú **ag an leibhéal** atá le bronnadh nó **ag an leibhéal os a chionn**, agus is gá Fiosrú* agus Cur in iúl a chur san áireamh.

Mar shampla:

	Dalta A	Dalta B	Dalta C
Fiosrú *	Leibhéal 5	Leibhéal 2	Leibhéal 5
Cur in iúl	Leibhéal 4	Leibhéal 2	Leibhéal 4
Malartú	Leibhéal 4	Leibhéal 3	Leibhéal 3
Luacháil	Leibhéal 3	Leibhéal 3	Leibhéal 3
Taispeáint	Leibhéal 3	Leibhéal 3	Leibhéal 3
Leibhéal Foriomlán a Bronnadh	Leibhéal 4	Leibhéal 2	Leibhéal 3

* Tá seo ag tagairt don dá phointe le hurchair a bhaineann le Fiosrú.

2.3 Gníomhaíochtaí Measúnaithe Scoilbhunaithe

Mórpoinnte

Nuair atá cinneadh á dhéanamh ag múinteoirí ar an leibhéal ag a bhfuil an dalta ag obair, ba chóir dóibh réimse fianaise ó **ghníomhaíochtaí measúnaithe scoilbhunaithe** a chur san áireamh.

Beidh gníomhaíochtaí measúnaithe scoilbhunaithe mar chuid leanúnach den obair ranga agus is féidir úsáid a bhaint as tascanna measúnaithe (Tascanna CCEA nó gníomhaíochtaí eile).

Cibé cineál gníomhaíocht mheasúnaithe atá i gceist le gach ceann acu, beidh ort í a **phleanáil** go maith lena chinntiú go bhfuil sí **baili**:

- agus go ligeann sí duit measúnú a dhéanamh ar na critéir bheartaithe; agus
- go gcuireann sí ar chumas na ndaltaí na critéir atá á measúnú a léiriú.

Ba chóir duit gníomhaíochtaí measúnaithe a úsáid le fianaise a bhailiú de dhul chun cinn na ndaltaí i ndiaidh na foghlama agus an teagaisc; cuireann siad toradh suimitheach ar fáil leis an dul chun cinn atá déanta ag gach dalta a thomhas ag pointe ama. Thig leo faisnéis fhoirmitheach a chur ar fáil duit fosta a thig leat a chur i bhfeidhm san fhoghlaim agus sa teagasc amach anseo.

2.4 Tascanna Measúnaithe CCEA

Mórpoinntí

Is cuid dheonach de na socruithe measúnaithe agus modhnóireachta iad Tascanna Measúnaithe CCEA.

Is féidir le scoileanna Tascanna Measúnaithe CCEA a chur isteach mar chuid den fhianaise don mhodhnóireacht (Féach Cuid 3).

Ba chóir go mbeadh Tascanna Measúnaithe CCEA ag tacú le breithiúnais an mhúinteora ar an leibhéal ag a bhfuil gach dalta ag obair agus is féidir iad a úsáid le bliainghrúpa ar bith ag Eochairchéimeanna 1 nó 2. Is féidir teacht ar na tascanna atá ar fáil ar ár suíomh Ghréasáin ag www.ccea.org.uk

Fiú sna blianta sin nach mbíonn an scoil páirteach i modhnóireacht sheachtrach ar scil ar leith, molann muid duit úsáid as bhaint as Tascanna Measúnaithe CCEA le tacú le breithiúnais mheasúnaithe na múinteoirí don Chumarsáid, d'Úsáid na Matamaitice agus d'Úsáid TFC.

2.5 Tascanna Measúnaithe don Chumarsáid, d'Úsáid na Matamaitice agus d'Úsáid TFC a Bhainistiú

Baineann an chuid seo go príomha le gníomhaíochtaí measúnaithe scoilbhunaithe (Tascanna Measúnaithe CCEA san áireamh).

Mórpoinnte

Ba chóir Tascanna Measúnaithe a dhéanamh faoi ghnáthchoinníollacha an tseomra ranga, ach nuair is cuí, is féidir le daltaí pleanáil, ullmhúchán agus/nó taighde a dhéanamh áit éigin eile. **Ba chóir go mbeadh an múinteoir cinnte gur ón dalta féin a thagann an fhreagairt.** Nuair a dhéantar breithiúnais mheasúnaithe, ba chóir go mbeadh múinteoirí muiníneach gurbh é an dalta sin féin a rinne an obair atá luaite leo.

Ba chóir na pointí seo a chur san áireamh agus Tasc Measúnaithe á dhéanamh ag na daltaí:

- an deis a n-inniúlacht féin a léiriú sa Scil Traschuraclaim atá á measúnú, fiú agus iad ag obair i ngrúpaí;
- go leor ama a bheith acu an tasc a chur i gcrích; agus
- tacaíocht agus/nó struchtúir a thabhairt atá ag teacht leis an Leibhéal de Dhul Chun Cinn ag a bhfuil siad ag obair.

2.6 CCanna: An Chumarsáid, Úsáid na Matamaitice agus Úsáid TFC

Baineann na ceisteanna agus na freagraí seo a leanas go sainiúil leis na Scileanna Traschuraclaim éagsúla.

An Chumarsáid

An dtig le daltaí a bhfreagairt ar ghníomhaíocht nó tasc measúnaithe a athdhréachtú?

I dtasc Scríbhneoireachta, is féidir le daltaí an obair a athdhréachtú:

- nuair atá sé fóirsteanach do nádúr na gníomhaíochta; **agus**
- más rud é gur roghnaigh tú measúnú a dhéanamh ar an Riachtanas ‘labhairt ar obair, í a phleanáil agus a chur in eagar’.

Ba chóir go mbeadh do chuid aiseolais ar an chéad dréacht foirmitheach agus fóirsteanach do leibhéal an dalta; ba chóir obair a athdhréachtú le neamhspleáchas atá ag méadú ag Leibhéal 5. Má tá tú ag cur isteach tasc a bhfuil athdhréachtú ann mar chuid den iontráil don mhodhnóireacht, iarrtar ort a chinntiú go bhfuil an dá dhréacht istigh ann.

Níor chóir do dhaltaí tascanna Léitheoireachta a athdhréachtú.

Cá mhéad treorach agus struchtúir a thig liom a thabhairt do na daltaí?

Tá sé seo ag brath ar an Leibhéal de Dhul Chun Cinn ag a bhfuil an dalta ag obair (féach, mar shampla, an méid atá thuas maidir leis an athdhréachtú). I measc na tacaíochta a d’fhéadfadh bheith fóirsteanach don leibhéal, bheadh stóir focal, frámaí scríbhneoireachta agus tús abairtí ann ag Leibhéal 1 agus 2.

Cé chomh tábhachtach is atá litriú, foncaíocht agus gramadach agus dalta á mheasúnú?

Nuair a dhéanann tú scileanna dalta a mheasúnú sa Scríbhneoireacht, caithfidh tú an Riachtanas ‘scríobh le cruinneas agus le hoilteacht atá ag méadú’ a chur san áireamh. I ngníomhaíocht nó tasc measúnaithe atá dírithe ar an Léitheoireacht, ní gá duit cruinneas sa litriú, sa foncaíocht ná sa ghramadach a chur san áireamh.

An bhfuil cead ag daltaí bogearra próiseáil focal amhail Microsoft Word a úsáid le freagairt do Thasc Measúnaithe?

Tá. Is féidir freagairt a dhéanamh le próiseáil focal nó de láimh. Is féidir leat ceachtar den dá chineál oibre a chur isteach sna hiontrálacha don mhodhnóireacht nó an dá chineál (féach Cuid 3). Mar atá amhlaidh le gach gníomhaíocht mheasúnaithe, ba chóir duit a chinntiú go mbeadh deis ag na daltaí na critéir mheasúnaithe a léiriú.

An bhfuil cead ag daltaí foclóirí agus stórchistí a úsáid agus iad ag tabhairt faoi Thascanna Measúnaithe?

Tá. Má tá TFC in úsáid acu, ní gá duit na seiceálacha leictreonacha litrithe nó gramadaí a dhíchumasú.

An féidir le léitheoir cuidiú le dalta le linn Tasc Measúnú Léitheoireachta?

Ní féidir léitheoir a úsáid i dtascanna Léitheoireachta.

Úsáid na Matamaitice

Cá mhéad treorach agus struchtúir a thig liom a thabhairt do na daltaí?

Tá sé seo ag brath ar an Leibhéal de Dhul Chun Cinn ag a bhfuil an dalta ag obair (mar atá luaite sna ráitis chomhthéacs do gach leibhéal):

- Ag Leibhéal 1, 2 agus 3, is féidir leideanna agus teimpléid chuí a thabhairt do dhaltaí, agus is féidir leo bheith páirteach i bplé faoi threoir an mhúinteora.
- Ag Leibhéal 4 agus 5, táthar ag dúil le go léireoidh daltaí níos mó cumais leis an mhatamaitic atá de dhíth a aithint agus a shainaitint.

An gcaithfidh daltaí a gcuid oibre a léiriú?

Caithfidh daltaí fianaise a léiriú gur chomhlíon siad na Riachtanais d'Úsáid na Matamaitice.

Tá tagairt sna Leibhéal de Dhul Chun Cinn do theicnící, nodaireacht agus straitéisí fadhbraitigh na matamaitice, chomh maith ag tagairt d'obair a chur in eagar agus d'athbhreithniú a dhéanamh uirthi. Ba chóir go mbeadh fianaise in obair na ndaltaí a léiríonn go bhfuil seo déanta acu, rud a bheadh úsáideach don mhodhnóireacht sheachtrach.

An féidir le daltaí úsáid a bhaint as bogearraí amhail Microsoft Excel le cairt nó le graf a dhéanamh?

Is féidir; más amhlaidh go gcomhlíonann siad na critéir mheasúnaithe atá leagtha amach agat don tasc. Déantar tagairt sna Riachtanais taobh istigh de na Leibhéal de Dhul Chun Cinn d'fhaisnéis a chur i láthair go cruinn, úsáid léaráidí matamaitice san áireamh. Ag brath ar an leibhéal agus ar an chairt/ghraf, táthar ag dúil le go roghnóidh daltaí a gcuid modhanna féin leis an fhaisnéis a chur i láthair, aiseanna agus lipéid san áireamh. Caithfear graif a dhéanamh go soiléir, beacht agus iad a bheith ag teacht leis na leibhéil.

An féidir le daltaí áireamhán a úsáid le fadhbanna a réiteach?

Is féidir áireamhán a úsáid le rudaí éagsúla a dhéanamh:

- Má úsáideann daltaí áireamhán le háirimh a dhéanamh, ba chóir dóibh a bheith ábalta na modhanna agus na teicnící a léiriú chomh maith, leis an dóigh ar chomhlíon siad na Riachtanais áirithe a thaispeáint.
- Má bhaineann siad úsáid as áireamhán lena gcuid áireamh a chinntiú agus a sheiceáil, bheadh sé úsáideach nóta gearid a chur isteach leis seo a chur in iúl (mar fhianaise don mhodhnóireacht sheachtrach – féach Cuid 3).

An féidir le daltaí a gcóipleabhair, nó ábhar léitheoireachta eile, a úsáid mar fhoinsé thagartha?

Is féidir. Ní scrúduithe foirmiúla iad na Tascanna Measúnaithe. Is féidir le daltaí tagairt a dhéanamh d'áiseanna eile, mar shampla, le foirmlí a sheiceáil. Tugtar faoi deara gur chóir do dhaltaí ag leibhéal níos airde a bheith ábalta an mhatamaitic a bheidh de dhíth orthu a shainaitint sula ndéanann siad tagairt d'áiseanna eile.

An féidir scríobhaí agus/nó léitheoir a úsáid le cuidiú le dalta le linn Tasc Measúnaithe?

Is féidir. Ba chóir duit a chinntiú gur féidir le gach dalta an tasc a rochtain; níor chóir go gcuireadh deacrachtaí le léitheoireacht agus/nó le scríbhneoireacht, mar shampla, bac ar dhaltaí a n-inniúlacht a léiriú in Úsáid na Matamaitice.

An féidir liom ceist ó théacsleabhar a úsáid le measúnú a dhéanamh ar Úsáid na Matamaitice?

Is féidir. Beidh sé seo ceart go leor má:

- ligeann an cheist duit gnéithe de na Riachtanais d'Úsáid na Matamaitice a mheasúnú; agus
- tá comhthéacs cuí sa cheist a ligeann do dhaltaí an dóigh a n-úsáideann siad a gcuid eolais agus a gcuid tuisciana a léiriú.

Agus sin ráite, ní bheadh cleachtadh nach ndéanann measúnú ach ar eolas agus tuiscint an dalta fóirsteanach.

Úsáid TFC

Cá mhéad treorach agus struchtúir a thig liom a thabhairt do na daltaí?

Tá sé seo ag brath ar an leibhéal ag a bhfuil an dalta ag obair (mar atá luaite sna Leibhéil de Dhul Chun Cinn):

- Ag Leibhéal 1, 2 agus 3, tugann an múinteoir foinsí eolais, íomhánna agus fuaimeanna agus cuidíonn siad leo trí leideanna a thabhairt agus na daltaí ag labhairt faoin obair, ag déanamh athruithe agus ag sábháil a gcuid oibre.
- Ag Leibhéal 4 ar aghaidh, táthar ag dúil le go léireoidh daltaí na scileanna le neamhspleáchas agus le tuiscint atá ag méadú.

Cé chomh tábhachtach atá litriú, poncaíocht agus gramadach agus dalta á mheasúnú in Úsáid TFC?

Beidh tionchar ag litriú, poncaíocht agus gramadach ar mheasúnú a dhéanamh ar Úsáid TFC, mar gheall go gcaithfidh an dalta aird a thabhairt ar an spriocghrúpa agus ar an chuspóir. Mar shampla, má tá dalta ag dearadh suíomh idirlín do ghrúpa pobail áitiúil nó le táirge nua a chur chun cinn d'infheisteoir féideartha, tá sé tábhachtach go ndéanann siad cumarsáid go héifeachtach. Ba chóir do mhúinteoirí litearthacht a chur chun cinn agus na daltaí a spreagadh le hathbhreithniú a dhéanamh ar a gcuid oibre ar mhaithe le cruinneas.

An dtig le daltaí a bhfreagairt ar ghníomhaíocht nó tasc measúnaithe a athdhreachtú?

Thig. Bíonn muid ag dúil go ndéanfaidh daltaí a gcuid oibre a athdhreachtú mar chuid de na feabhsuithe leanúnacha a dhéanann siad. Ag na leibhéil níos airde áfach níor choir dóibh ach an treoir is lú is féidir a fháil ón mhúinteoir.

An dtig liom níos mó ná tasc amháin measúnaithe Úsáid TFC de chuid CCEA a úsáid le mo chuid daltaí?

Thig. Is féidir gur tascanna measúnaithe de chuid CCEA iad gach sampla atá san iontráil.

An dtig leis na daltaí a bheith ag obair i ngrúpaí agus iad ag déanamh gníomhaíochtaí nó tascanna measúnaithe?

Beidh sin ag brath ar chomhthéacs na gníomhaíochta agus/nó an leibhéal ag a bhfuil na daltaí ag obair. Bheadh sé níos fóirsteanáil bheith ag obair i ngrúpaí i ngníomhaíochtaí a bhaineann le hÍomhánna Gluaisteacha nó Beochaintí mar gheall nach mbeifeá ag dúil go mbeadh siad ag obair leo féin ar an script, an scannán agus an eagarthóireacht. In amanna eile, mar shampla má bhíonn dalta ag obair le scarbhileog, bheadh sé níos fóirsteanáil go mbeadh siad ag obair leo féin. Maidir le gníomhaíochtaí a bhaineann le Taispeáint, bheadh obair ghrúpa riachtanach. Ba chóir do mhúinteoir an dóigh is fóirsteanáil a roghnú i gcónaí. Bheadh sin ag brath ar na crua-earraí agus na hacmhainní atá ar fáil sa scoil.

Má tá múinteoirí ag baint úsáid as gníomhaíocht le hinniúlacht an dalta a mheas, agus an dalta sin ag obair i ngrúpa, ba chóir an breithiúnas a bhunú ar an inniúlacht a léirigh an dalta sin.

An dtig leis na daltaí úsáid a bhaint as táibléid le gníomhaíochtaí measúnaithe Úsáid TFC a dhéanamh?

Thig. Déan teagmhail linn, le do thoil, más mian leat a chinntiú go bhfuil aipeanna ar leith fóirsteanach don mheasúnú. Má tá tú ag cur obair dhalta a bhaineann le táibléid chugainn don mhodhnóireacht, ba chóir na rudaí seo a leanas a sheoladh:

- An comhad tionscadail nó seat scáileáin de chomhad tionscadail atá oscailte i bhformáid chomhaid dhúchais; agus
- Leagan a shábháil i bhformáid is féidir a oscailt le gnáth-bhogearraí ar nós *media player* (is féidir sin a sheiceáil trí hiarmhíreanna comhadainm a chur leis ar nós .jpeg, más gá).

Tabhair do d'aire: Má úsáideann dalta aip le hobair a dhéanamh, is féidir go mbeadh ar an mhúinteoir sin a easpórtáil ón tháibléad le ríomhphost (nó ar bhealach eile) agus é a athrú chuig formáid inroinnte sula gcuirfear isteach don mhodhnóireacht í. Mura bhfuil an comhad tionscadail ar fáil (mar shampla an obair a rinneadh sular aistríodh scannán nó tionscadal fuaime nó ceoil go MP3) is féidir leis an mhúinteoir seat scáileáin a chur isteach agus an obair ag dul ar aghaidh. Thiocfadh le múinteoir seat scáileáin a úsáid le sraitheanna nó leasuithe a léiriú in aip, nó leis na rianta éagsúla a léiriú in aip cheoil.

2.7 Caighdeánú Inmheánach

Mórpoinnte

Ba chóir do mhúinteoirí tuiscint shoiléir a bhaint amach ar na caighdeáin atá i ngach gníomhaíocht measúnaithe trí chaighdeánú inmheánach.

Tá caighdeánú inmheánach riachtanach lena chinntiú go bhfuil measúnú na múinteoirí sna scoileanna comhsheasmhach. Is cuid thábhachtach den phróiseas fhoriomlán modhnóireachta é fosta.

Oiread agus is féidir:

- cinntíonn **caighdeánú inmheánach** go bhfuil tuairim múinteora amháin ar aon dul le tuairim na múinteoirí eile sa scoil maidir le Leibhéal 4, mar shampla; agus
- cinntíonn **modhnóireacht sheachtrach** an obair a mheasann scoil ar leith a bheith ag Leibhéal 4 (mar shampla), bronnfaidh gach scoil i dTuaisceart Éireann Leibhéal 4 uirthi.

Déantar caighdeánú inmheánach agus modhnóireacht le chéile lena chinntiú go bhfuil an córas measúnaithe níos éifeachtaí agus níos iontaofa. Cinntíonn siad seo luach na Leibhéil de Dhul Chun Cinn maidir le dul chun cinn an dalta aonair a mheasúnú. Is féidir le múinteoirí bheith muiníneach astu de réir mar a bhogann daltaí idir ranganna agus idir scoileanna.

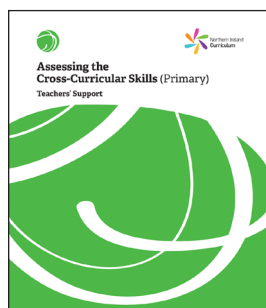
Ba chóir go léireodh na caighdeáin a n-aontaítear orthu ag na cruinnithe caighdeánaithe inmheánaigh na leibhéil sin a socraítear orthu ag na trialacha comhaontaithe. Ba chóir do mhúinteoirí na caighdeáin chéanna a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach ar na breithiúnais mheasúnaithe ar fad a dhéanann siad, agus ba chóir é seo a léiriú san fhianaise uilig a chuireann siad isteach don mhodhnóireacht sheachtrach.

Mar chuid de na riachtanais taobh istigh den Mhodhnóireacht, beidh sé riachtanach **Dearbhú Caighdeánaithe Inmheánaigh** (foirm **EMA1**) a chur isteach comhlánaithe agus sínithe ag an Phríomhoide. Chomh maith leis sin, molann muid do scoileanna caighdeánú inmheánach a dhéanamh sna blianta sin nuair nach gá dóibh bheith páirteach i modhnóireacht sheachtrach do Scil áirithe Traschuraclaim. Is mór an tairbhe a bhaineann le díospóireacht ghairmiúil agus comhthuiscint a fhorbairt maidir le caighdeáin agus dul chun cinn taobh istigh de na leibhéil.

Is féidir le scoileanna cinneadh a dhéanamh maidir le líon na gcruinnithe caighdeánaithe inmheánaigh a dhéantar gach bliain. B'fhéidir go mbeadh sé seo ag brath ar:

- an am atá ar fáil;
- líon na múinteoirí a bheidh páirteach ann;
- réimse ghnóthachtáil na ndaltaí taobh istigh de bhliainghrúpa nó d'Eochairchéim; agus
- líon na samplaí d'obair na ndaltaí a gcaithfear athbhreithniú a dhéanamh orthu sula mbeidh comhaontú ann maidir le caighdeáin.

Tá tuilleadh sonraí le fáil ar chaighdeánú inmheánach in *Na Scileanna Traschuraclaim a Mheasúnú (Bunscolaíocht)* – sa cheanglán fáinneach tacaíochta.

Cuid 3

Modhnóireacht

3.1 Próiseas na Modhnóireachta

Mórpoinnte

Déanfar modhnóireacht sheachtrach ar mheasúnú múinteora ar an Chumarsáid, ar Úsáid na Matamaitice agus ar Úsáid TFC ag Eochairchéimeanna 1 agus 2. Chuir muid scoileanna ar an eolas cheana féin faoin scil ar a ndéanfar modhnóireacht.

Is é is cuspóir leis an mhodhnóireacht, tacú leis an chaighdeánú atá déanta ag an scoil agus leis an tuiscint ar na Leibhéal de Dhul Chun Cinn (taobh istigh den scoil agus idir scoileanna). Déantar sin trí dhearbhu do scoileanna agus do pháirtithe eile san oideachas go bhfuil na caighdeáin atá á gcur i bhfeidhm ag scoileanna sa mheasúnú múinteora beacht. Is é a bheith i gceist le modhnóireacht ar na Scileanna Traschuraclaim, athbhreithniú a dhéanamh ar shamplaí d'obair na ndaltaí taobh istigh de hiontrálacha comhaontaithe scoile. Glactar leis gur tharla caighdeánú inmheánach faoin am seo (féach cuid 2).

3.2 Modhnóireacht: Iontrálacha Scoile

I ndiaidh don scoil caighdeánú inmheánach a dhéanamh, caithfidh an scoil iontráil scoile d'fhianaise a chur ar fáil a léireoidh:

- an réimse leibhéal atá beartaithe ag an scoil a thuairisciú (nó ar dhócha go dtuairisceoidh an scoil) don Scil Traschuraclaim ar a bhfuil modhnóireacht á déanamh; agus
- na caighdeáin ar aontaíodh orthu taobh istigh den scoil.

3.3 Ábhar le Cur Isteach in Iontrálacha na Scoile

An Chumarsáid

Caithfear **Leathán Cumhdaigh Iontráil Scoile (EMA6C)** a chur le gach leibhéal san iontráil don Ghaeilge agus don Bhéarla. Beidh an fhoirm seo ar fáil go leictreonach ag www.ccea.org.uk

Caithfidh gach iontráil scoile don Chumarsáid na rudaí seo a leanas a bheith inti, **ag gach leibhéal** atá beartaithe ag an scoil a thuairisciú:

- **sé shampla** oibre san iomlán (Tascanna Measúnaithe CCEA ina measc más mian);
- trí shampla Léitheoireachta agus trí shampla Scríbhneoireachta; agus
- samplaí a bhaineann le comhthéacsanna éagsúla sa Léitheoireacht agus sa Scríbhneoireacht.

Mar shampla, má tá sé beartaithe ag scoil áirithe Leibhéal 2, 3 agus 4 a thuairisciú, ba chóir go mbeadh 18 sampla oibre san iomlán san iontráil: sé shampla ag gach ceann de na trí leibhéal atá le tuairisciú.

Nóta ar Éisteacht, Tuiscint, agus Labhairt

Ní chaithfidh scoileanna fianaise a chur isteach d'Éisteacht, Tuiscint agus Labhairt (ná Talking and Listening sa Bhéarla) mar chuid den Mhodhnóireacht. Bíodh sin mar atá, **caithfidh** tú measúnú a dhéanamh ar dhul chun cinn an dalta in Éisteacht, Tuiscint agus Labhairt le teacht ar leibhéal foriomlán Cumarsáide do gach dalta (féach 2.2), agus ba chóir go mbeadh sé mar chuid de phróiseas chaighdeánú inmheánach na scoile.

Tá tacaíocht ar fáil do scoileanna ar Éisteacht, Tuiscint agus Labhairt ag www.ccea.org.uk/training. Má bhíonn ceisteanna ar bith agat, bain úsáid na sonraí i gCuid 5 le teagmháil a dhéanamh linn.

Úsáid na Matamaitice

Caithfear **Leathán Cumhdaigh Iontráil Scoile (EMA6M)** amháin a chur le gach baisc samplaí a chuirtear isteach. Beidh an fhoirm seo ar fáil go leictreonach ag www.ccea.org.uk

Caithfidh gach iontráil dalta d'Úsáid na Matamaitice na rudaí seo a leanas a bheith inti, **ag gach leibhéal** atá beartaithe ag an scoil a thuairisciú:

- **tri** shampla oibre san iomlán; agus
- samplaí a léiríonn leithead trasna na Riachtanas agus na ceithre ghné d'Eolas agus Tuiscint (Uimhreas; Tomhais; Cruth agus Spás; agus Láimhseáil Sonraí).

Mar shampla, má tá sé beartaithe ag scoil áirithe Leibhéal 2, 3 agus 4 a thuairisciú, ba chóir go mbeadh naoi sampla oibre san iomlán san iontráil: trí shampla ag gach ceann de na trí leibhéal atá le tuairisciú.

Is féidir **freagairt amháin** ar a mhéad ar Thascanna Measúnaithe de chuid CCEA a bheith i measc na dtrí sampla a roghnóidh tú faoi choinne gach leibhéal.

Úsáid TFC

Caithfidh scoileanna **iontráil leictreonach scoile** d'obair daltaí a chur isteach.

Cuirtear san áireamh:

- gnáthshampla d'obair daltaí i bhfoirm leictreonach;
- cúig phíosa oibre* (is féidir oiread ar bith de Thascanna Measúnaithe CCEA a chur san áireamh) ag gach leibhéal atá beartaithe ag an scoil a thuairisciú;
- fianaise a bhaineann le Fiosrú (**an dá** phointe le hurchair) agus Cur in iúl ag gach leibhéal; agus
- réimse comhthéacsanna agus réimse leathan cineálacha TFC a chur san áireamh ag gach leibhéal.

Mar shampla, dá mbeadh sé ar intinn ag scoil Leibhéal 2, 3, agus 4 a thuairisciú bheadh 15 shampla de dhíth: cúig shampla ag gach ceann de na leibhéil a tuairiscíodh.

Bionn sé úsáideach fianaise de phleanáil agus de luacháil na ndaltaí a chur ar fáil más rud é gur cuid lárnach den ghníomhaíocht iad. Ba chóir gur i bhfoirm leictreonach a bheadh siad seo chomh maith, mar shampla, grianghraif d'obair na ndaltaí.

Maidir leis an Leathán Cumhdaigh Iontráil Scoile (EMA6i) a chuirfear isteach le gach iontráil scoile, ba cheart go mbeadh cur síos gearr ann ar an ghníomhaíocht mheasúnaithe agus ba cheart go mbeadh míniú ann ar an fháth ar bronnadh gach leibhéal. Beidh an fhoirm seo ar fáil go leictreonach.

*Ní hionann sin is a rá gur cúig shampla ó thascanna nó gníomhaíochtaí **éagsúla** iad, ach gur cúig shampla iad a shíleann do scoil a bheith ag an leibhéal sin.

Nod maidir le Malartú, Luacháil agus Taispeáint

Ní gá do scoileanna fianaise de Malartú, Luacháil agus Taispeáint a chur ar fáil mar chuid den mhodhnóireacht. Caithfear dul chun cinn a mheasúnú in Malartú, Luacháil agus Taispeáint, áfach, agus iad ag déanamh cinnidh maidir le leibhéal foriomlán in Úsáid TFC (féach Cuid 2.2) agus ba chóir go mbeadh siad mar chuid den chaidheánú inmheánach a dhéantar ar scoil.

Tabhair do d'aire:

*Cé nach gá do scoileanna na leibhéil a thuairisciú do dhaltai ach ag deireadh na nEochairchéimeanna (Bliain 4 agus Bliain 7) is féidir leis an fhianaise teacht ó **bhliainghrúpa ar bith** sa scoil.*

*Tugtar faoi deara **nach mbeidh** samplaí oibre ag **Leibhéal 1** de dhíth sna hiontrálacha scoile don Chumarsáid, d'Úsáid na Matamaitice ná d'Úsáid TFC.*

3.4 Nótaí a Chur le hObair na nDaltaí

Is féidir cur síos a dhéanamh ar na gníomhaíochtaí a rinne na daltaí ar an Leathán Cumhdaigh Punainne; is féidir comhthéacs, cuidiú a tugadh agus faisnéis ábhartha eile a chur san áireamh. Má úsáidtear na foirmeacha seo, ní bheidh oiread nótaí de dhíth ar obair an dalta.

I roinnt cásanna eisceachtúla b'fhéidir gur mhaith leat nótaí a chur le sampla oibre lena shoiléiriú cad chuige ar bhronn tú leibhéal áirithe air (Ní chaithfidh tú gach céim a chosaint, cur síos a dhéanamh uirthi nó i a mhíniú.)

Is féidir nótaí tráchta a chur le hobair an dalta le sonraí breise, mar shampla, más rud é gur tugadh leideanna don dalta nó go raibh plé suntasach idir an múinteoir agus an dalta a raibh tionchar aige ar an toradh. Más rud é go bhfuil córas nó cód forbartha ag an scoil do na nótaí tráchta seo, a dhéanann tagairt do na Leibhéil de Dhul Chun Cinn, iarrtar ort sonraí a chur isteach.

Is féidir leat obair a chur isteach atá marcáilte agat cheana féin ar chúis eile, mar mheasúnú leanúnach.

3.5 Cinntiú go bhfuil gach Rud san Iontráil

Iarrtar ort a chinntiú go gcomhlíonann na hiontrálacha a chuireann do scoil isteach don mhodhnóireacht sheachtrach, na riachtanais uilig atá sonraithe sa chuid seo. Molann muid do mhúinteoirí an spreagthach don tasc le gach sampla oibre a chur isteach. Sa dóigh seo, feiceann na modhnóirí an rud a iarradh ar an dalta a dhéanamh, chomh maith leis an struchtúr a tugadh dóibh. Mura bhfuil gach rud san iontráil (mar shampla má tá sampla d'obair dalta ar iarraidh), ní dócha go mbeidh muid ábalta an iontráil ná na leibhéil atá beartaithe ag an scoil a thuairisciú a dheimhniú.

De ghnáth, más amhlaidh nach féidir le modhnóirí breithiúnais mheasúnaithe scoile a dheimhniú bunaithe ar an fhianaise a cuireadh isteach, cuirfear seo in iúl don scoil i bpróiseas aiseolas na modhnóireachta.

3.6 Aiseolas ar an Mhodhnóireacht

Mórpoinnte

Gheobhaidh gach scoil aiseolas scríofa i ndiaidh na Modhnóireachta.

Léireoidh an t-aiseolas a chuirfear ar fáil i ndiaidh na Modhnóireachta, ceann acu seo:

- gur deimhníodh na caighdeáin san iontráil scoile; nó
- nár deimhníodh na caighdeáin san iontráil scoile.

3.7 Modhnóireacht Leantach

Má léiríonn an t-aiseolas **nár deimhníodh na caighdeáin san iontráil scoile**, déanfar tacaíocht bhreise a thairscint don scoil ó fhoireann mhodhnóireacht CCEA.

Más gá, socróidh muid cuairt ó mhodhnóir leis an aiseolas a phlé agus le tuilleadh tacaíochta a chur ar fáil.

Cuid 4

Daltaí a bhfuil Sainriachtanais Oideachais acu a Mheasúnú

Cuireann an ráiteas rochtana thíos, treoir úsáideach ar fáil maidir le tascanna a phleanáil agus a bhainistiú do dhaltaí a bhfuil sainriachtanais oideachais acu.

Comhionannas Deiseanna agus Rochtain a Chur ar Fáil do Gach Duine

Tá freagracht ar scoileanna curaclam leathan cothrom a chur ar fáil do gach páiste agus ba chóir go mbeadh sé d'aidhm ag scoileanna deis a thabhairt do gach páiste rath a bheith ar a gcuid foghlama agus caighdeán chomh hard agus is féidir a baint amach.

Agus iad ag plleanáil gníomhaíochtaí curaclaim agus measúnaithe, ba chóir do mhúinteoirí bheith ar an eolas faoi riachtanais sa reachtaíocht comhionannais agus san Ordú um Shainriachtanais Oideachais agus Míchumais (*SENDO*) agus ba chóir go mbeadh ardionchais acu maidir le gach dalta, lena n-áirítear daltaí a bhfuil sainriachtanais oideachais acu, a bhfuil míchumas orthu, daltaí as gach cineál cúlra shóisialta agus chultúrtha, daltaí de chuid grúpaí difriúla eitneacha, lucht taistil san áireamh, agus iad siúd as cúlraí éagsúla teanga.

Maidir le daltaí ag a bhfuil sainriachtanais oideachais, ba chóir go gcuirfeadh an teagasc san áireamh an cineál agus an méid deacrachta atá ag an dalta:

- Maidir le daltaí a bhfuil a ngnóthachtáil i bhfad níos ísle ná na leibhéil lena mbítear ag dúil ag Eochairchéim ar leith, beidh gá le difreálú tascanna agus ábhar a fhóireann d'aois agus do riachtanais an dalta.
- Maidir le daltaí a bhfuil a leibhéil ghnóthachtála i bhfad níos airde acu ná a mbítear ag dúil leis ag Eochairchéim ar leith, beidh ar mhúinteoirí obair fhóirsteanach a phleanáil lena ndúshlán a thabhairt trí leithead agus doimhneacht an staidéir a shíneadh i ngach réimse foghlama.

Agus tú ag plleanáil le freastal ar riachtanais gach dalta, beidh ort:

- cur chuige teagaisc a úsáid a fhóireann do stíleanna éagsúla foghlama;
- réimse de chur chuige eagrúcháin a úsáid, mar shampla suíomh, grúpáil nó obair aonair, lena chinntiú go ndéantar an freastal cuí ar riachtanais aonair;
- ábhar agus cur i láthair éagsúil a úsáid ionas go bhfuil siad ag cur le riachtanais foghlama daltaí ar leith;
- réimse gníomhaíochtaí agus comhthéacsanna a úsáid maidir le hobair agus réimse léirthuisicintí agus torthaí a cheadú;
- go leor ama a thabhairt do pháistí le tascanna a chur i gcrích;
- téacsanna agus ábhair inrochtana a úsáid a fhóireann d'aois agus do leibhéil foghlama na bpáistí;
- obair a phleanáil a dhaingníonn réimsí spéise agus éagsúlacht chultúrtha;
- luas na hoibre a phleanáil ionas go mbeidh deis ag gach páiste rath a bheith ar a gcuid foghlama;
- obair dhúshlánach a phleanáil dóibh siúd a bhfuil a gcumas agus a dtuisicint chun tosaigh ar a bpiarghrúpa;
- tacaíocht a sholáthar trí úsáid TFC, ábhar físe, closábhar, foclóirí agus áiseanna fóirsteanacha eile; agus
- an rannpháirtíocht is iomláine agus is féidir a éascú do dhaltaí ar a bhfuil míchumais, lena n-áirítear iad siúd a bhfuil riachtanais mhíochaine orthu.

Tugann na ceisteanna agus na freagraí thíos treoir bhreise do mhúinteoirí daltaí a bhfuil sainriachtanais oideachais acu. Chomh maith leis sin, gheobhaidh tú faisnéis ábhartha i gCodanna 2 agus 3, mar shampla, mionsonraí faoi bhogearraí ríomhaire a úsáid le freagairt a thabhairt ar Thasc Measúnaithe.

Cá mhéad tacaíochta a thig liom a thabhairt do dhaltaí a bhfuil Sainriachtanais Oideachais acu?

Tá sé seo ag brath ar an Leibhéal de Dhul Chun Cinn ag a bhfuil an dalta ag obair; Féach Cuid 2 le tuilleadh sonraí a fháil. Ba chóir duit a léiriú go soiléir ar na samplaí oibre a chuireann tú isteach don mhodhnóireacht an áit ar tugadh tacaíocht don dalta.

Cad é an bhaint atá idir na Scileanna Réamhriachtanacha (Q Skills) agus na Leibhéil de Dhul Chun Cinn do na Scileanna Traschuraclaim?

Is áis mheasúnaithe neamhreachtúil iad na Q Skills do dhaltaí atá ag obair faoi bhun Leibhéal 1 de na Leibhéil de Dhul Chun Cinn. Bíonn siad ag tagairt do na riachtanais chéanna don Chumarsáid, d'Úsáid na Matamaitice agus d'Úsáid TFC leis na leibhéil den phríomhshruth. Le tuilleadh sonraí a fháil, féach *Prerequisite Skills (Q Skills): Building towards Level 1 of the Cross-Curricular Skills, Non-Statutory Guidance* (CCEA, 2012) atá ar fáil ag www.ccea.org.uk

An bhfuil riachtanas reachtúil ar bith ann dalta a mheasúnú a bhfuil ráiteas aige/aici a léiríonn go bhfuil 'meándeacrachtaí/géardheacrachtaí foghlama' acu?

Tá na daltaí a bhfuil ráitis acu ina bhfuil aon tagairt do 'An-deacrachtaí foghlama', díolmhaithe ón mheasúnú reachtúil. Tugtar faoi deara gur chóir duit taifead a choinneáil de thoradh deireadh Eochairchéime do gach dalta atá díolmhaithe, mar shampla, 'E2' nó 'E4'. Féach Ciorclán Roinn an Oideachais (1990/45) (ar fáil ag www.deni.gov.uk) le tuilleadh faisnéise a fháil. Féach *Information for Principals on Exemptions from Statutory Curriculum & Assessment* ar www.ccea.org.uk chomh maith.

Cad é an ról atá ag ionad do sholáthar malartach oideachais sa mheasúnú reachtúil?

Má tá dalta ag freastal ar ionad do sholáthar malartach oideachais, ba chóir don ionad seo an dalta a mheasúnú sna Scileanna Traschuraclaim. Caithfidh cur chuige a bheith i bhfeidhm lena chinntiú go bhfuil cumarsáid éifeachtach maidir le measúnú an dalta idir an scoil a bhfuil an dalta cláraithe inti agus an t-ionad do sholáthar malartach. Ba chóir don scoil a bhfuil an dalta cláraithe inti an fhaisnéis riachtanach a thuairisciú don Roinn Oideachais, trí CCEA, faoin dáta riachtanach.

Cuid 5

Teagmhálacha Úsáideacha

Ceisteanna maidir le:	Déantar teagmháil le:	
Riarú Measúnaithe	Foireann Modhnóireachta agus Measúnaithe	Gary Black (028) 9026 1224 gblack@ccea.org.uk
Measúnú agus Modhnóireacht	Foireann Churaclaim agus Mheasúnaithe Eochairchéim 1 agus 2	Gaeloideachas Eoin Ó Coisneacháin (028) 9026 1200 folíne 2724 eocoisneachain@ccea.org.uk Úsáid na Matamaitice Diane Owens (028) 9026 1200 folíne 2913 dowens@ccea.org.uk An Chumarsáid Janice MacArthur (028) 9026 1200 folíne 2631 jmacarthur@ccea.org.uk Úsáid TFC Ciara Mahon (028) 9026 1200 folíne 2606 cmahon@ccea.org.uk
Measúnú do dhaltáí a bhfuil Sainriachtanais Oideachais acu	Foireann Churaclaim agus Mheasúnaithe Eochairchéim 1 agus 2 (SRO)	Treasa Hawksford (028) 9026 1200 folíne 2619 thawksford@ccea.org.uk

Ceisteanna maidir le *Assessment Manager* agus SIMS.net, déantar teagmháil, le do thoil, le C2k ar 0870 6011 666.

